

**Pajamas generuojančių projektų
vadovas**

**EEE finansinis mechanizmas
ir
Norvegijos finansinis mechanizmas
2004-2009 m.**

Turinys

1. ĮVADAS.....	3
1.1. APIBRĖŽIMAI.....	3
2. ATSIŽVELGIMAS Į PAJAMAS IR PELNĄ.....	3
2.1. EKONOMINIO GYVAVIMO LAIKOTARPIS.....	3
2.2. BŪSIMŲ PAJAMŲ IR PELNO ĮVERTINIMAS.....	4
2.3. LIKUTINĖ VERTĖ.....	4
3. PARAMOS PROPORCIJOS NUSTATYMAS	4
4. AUDITAI IR FINANSINĖ KONTROLĖ.....	5

1. Įvadas

Šiame vadove apibūdinama pajamų iš projektų, finansuojamų EEE/Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis, įtaka paramos proporcijai. Apskritai projektų gebėjimas uždirbti pajamas laikomas teigiamu indėliu į jų ilgalaikį tvarumą. Todėl pasiūlymus, susijusius su galimybe uždirbti pajamas, reikėtų skatinti.

Iš projekto uždirbamos pajamos turėtų padengti projekto eksploatacines išlaidas ir taip pat iš dalies gali padengti projekto kapitalo išlaidas. Tai gali reikšti, kad projektas pajėgus pritraukti kitus finansavimo šaltinius. Iš tikrųjų, uždirbtos lėšos gali būti panaudotos iš tarptautinių finansinių arba komercinių įstaigų paimtų paskolų grąžinimui. Paramos proporcija turėtų būti skaičiuojama atsižvelgiant į dabartinę būsimos viršpelnio (žr. toliau pateiktą apibrėžimą) vertę, kadangi jis mažina finansinės paramos poreikį.

Pajamas generuojančių projektų vadovas yra minimas EEE finansinio mechanizmo įgyvendinimo taisyklių ir procedūrų 3.2.1 straipsnyje, Norvegijos finansinio mechanizmo įgyvendinimo taisyklių ir procedūrų 3.2.1 straipsnyje, pavienių projektų, programų ir subsidijų schemų vadovų 1.3 straipsnyje ir paraiškos formos pildymo vadovo 5.2 ir 5.4 straipsniuose.

1.1. Apibrėžimai

Pelnas – tai suma, gaunama iš pajamų atėmus einamąsias išlaidas, įskaitant paskolų grąžinimą.

Pelningumas – tai pelnas, padalytas iš pajamų ir išreikštas procentais.

Viršpelnis – tai pajamos, padaugintos iš pelningumo sumos, minus 10 metų termino vyriausybinių obligacijų palūkanos (arba jų ekvivalentas) paramą gaunančioje valstybėje + 2%.

2. Atsižvelgimas į pajamas ir pelną

Šiame vadove paprastai ir aiškiai išdėstyta, kaip turi būti atsižvelgiama į klausimus, susijusius su pajamų uždirbimu, o pareiškėjas privalo pateikti išsamų visų projekto pajamų poreikių, pajamų srautų ir galimybių uždirbti pelną per visą projekto ekonominio gyvavimo laiką paaiškinimą.

2.1. Ekonominio gyvavimo laikotarpis

Ekonominio gyvavimo laikotarpis priklauso nuo investicijos pobūdžio. Civilinės inžinerijos darbų ekonominio gyvavimo laikotarpis (30-40 metų) yra ilgesnis už techninės įrangos (10-15 metų) arba IT įrenginių (3 metai) ekonominio gyvavimo laikotarpį. Mišrių investicijų, apimančių civilinės inžinerijos darbus ir įrenginius, ekonominio gyvavimo laikotarpis gali būti nustatomas pagrindinės infrastruktūros naudojimo laiko pagrindu.

Ekonominio gyvavimo laikotarpis taip pat gali būti nustatomas pagal teisinio arba administracinio pobūdžio sąlygas, pavyzdžiui, koncesijos, jeigu ji suteikiama, trukmę.

2.2. Būsimų pajamų ir pelno įvertinimas

Pareiškėjas turi nurodyti ir įvertinti būsimas pajamas ir pelną per ekonominio gyvavimo laikotarpį. Pelnas („grynosios pajamos“) yra lygus įvertintų pajamų ir įvertintų einamųjų išlaidų, kurias sudaro tiesioginės ir netiesioginės išlaidos personalui, žaliavoms, techninės priežiūros ir remonto, viešinimo ir kt. bei finansavimo išlaidų (įskaitant paskolų grąžinimą) skirtumui.

2.3. Likutinė vertė

Kai turto naudojimo laikas ilgas, likutinę vertę galima pridėti prie vertinimo laikotarpio pabaigos, siekiant atspindėti jo nuolatinio naudojimo vertės potencialią perpardavimo vertę.

3. Paramos proporcijos nustatymas

Pareiškėjas turi nuodyti, pagrįsti ir apskaičiuoti potencialų pelną ir viršpelinį. Informacija turėtų apimti visą projekto ekonominio gyvavimo laikotarpį.

Siūloma paramos proporcija priklausys nuo viršpelnio. Šį poveikį iliustruoja toliau pateikiamos formulės:

Biudžetas	Ekonominio gyvavimo laikotarpis		
	1M	2M	nM
Pajamos	1P	2P	nP
Einamosios išlaidos	1EI	2EI	nEI
Pelnas	1P - 1EI	2P-2EI	nP-EI
<i>Pelningumas (pelnas/pajamos)</i>	$1PP = (1P-1EI) / 1P*100\%$	$2PP = (2P-2EI) / 2P*100\%$	$nPP = (nP-nEI) / nP*100\%$
<i>Vyriausybės obligacija + 2 %</i>	VO + 2%	VO + 2%	VO + 2%
<i>Viršpelnis %</i>	$1PP - (VO + 2\%)$	$2PP - (VO + 2\%)$	$nPP - (VO + 2\%)$
<i>Viršpelnis EUR</i>	$1P*[1PP - (VO + 2\%)]$	$2P*[2PP - (VO + 2\%)]$	$nP*[nPP - (VO + 2\%)]$
<i>Diskontuotas viršpelnis =</i>	$\frac{1P*[1PP - (VO + 2\%)]}{[1 + (VO + 2\%)]^1}$	$+$ $\frac{2P*[2PP - (VO + 2\%)]}{[1 + (VO + 2\%)]^2}$	$+$ $\frac{nP*[nPP - (VO + 2\%)]}{[1 + (VO + 2\%)]^n}$

Taikoma paramos proporcija bus sumažinta diskontuoto viršpelnio dydžiu.

Poveikį toliau iliustruoja šis scenarijus:

Biudžetas	Ekonominio gyvavimo laikotarpis							
	1M	2M	3M	4M	5M	6M	7M	n...M
Pajamos	10	15	20	20	20	20	20	20
Einamosios išlaidos	10	13	15	15	15	15	15	15
Pelnas	0	2	5	5	5	5	5	5
<i>Pelningumas (pelnas/pajamos)</i>	0%	13%	25%	25%	25%	25%	25%	25%
<i>Vyriausybės obligacija + 2 %</i>	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%
<i>Viršpelnis %</i>	-	-5%	17%	17%	17%	17%	17%	17%
<i>Viršpelnis EUR</i>	0	0.8	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4

Diskontuotas viršpelnis 14 *Diskonto norma, lygi vyriausybės obligacijai + 2%*

Poveikis paramos proporcijai:

Jeigu bendro finansavimo proporcija yra 15%, tiek pat sumažinamas viršpelnis, pvz., $14 \times 0.85 = 11.9$

Prašoma parama 100.0

Diskontuotas perteklinis pelnas 11.9

Skirta parama 88.1

Jeigu faktinis viršpelnis ir (arba) vyriausybės obligacijos palūkanos labai skiriasi nuo biudžeto, Finansinio mechanizmo komitetas ir (arba) Norvegijos užsienio reikalų ministerija per projekto vykdymo laikotarpį gali patikslinti skiriamą paramą.

4. Auditai ir finansinė kontrolė

Auditai ir finansinė kontrolė vykdomi pagal EEE finansinio mechanizmo taisyklių ir procedūrų 6 straipsnį ir Norvegijos finansinio mechanizmo taisyklių ir procedūrų 6 straipsnį.